

2022-01-06

Sändlista:

PPAdministration@slf.se

Remissvar: Riksintressen i hälso- och sjukvården – stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur (SOU 2021:71) Gem 2021/0238

Svar

SYLF tackar för att vi fått möjlighet att svara på denna remiss. Vi tycker att remissen är väldigt viktig och belyser många nödvändiga förändringar i dagens hälso- och sjukvård.

Om vårdbyggnader byggs enligt utredningens förslag bör de vara flexibla i sitt uppdrag, dvs om uppdraget förändras över tid ska infrastrukturen kunna anpassas snabbt och effektivt. Det är av yttersta vikt att professionen är med hela vägen i beslutsprocessen.

SYLF håller med om att vårdinfrastrukturen är systempåverkande för lång tid framöver och att strukturomvandling påverkar lokalbehoven. Vi saknar dock en nationell styrning av behoven och en överblick. Detta öppnar då upp möjligheten att dimensionera resurser på ett mer effektivt sätt.

Vi håller inte med utredningen om att det finns tydlighet från statens sida kring nationella reformer. Inte heller finns det någon uppföljning kring reformernas verkställande och resultat. Ett exempel på detta är införandet av bastjänstgöringen. Staten införde denna reform men överlät genomförandet och dimensioneringen av utbildningsplatser till regionerna. Vi kan idag tydligt se att enbart ett fåtal regioner har kommit igång med detta arbete. Bättre statlig styrning här vore då exempelvis att ge ytterligare tydlighet kring antalet BT-platser en region ska kunna erbjuda. Detta gäller även AT- och ST-platser, där regionerna inte kan tillhandahålla tillräckligt med utbildningsplatser för nyexaminerade och nylegitimerade läkare.

Utredningen tar upp att Sverige i stort utför effektiv hälso- och sjukvård enligt OECD. Men vad som också belyses är att det trots detta råder ojämlik vård bland befolkningen. Ett exempel som tas upp är att OECD:s mätningar visar på att det finns ett högre vårdutnyttjande inom den öppna specialistvården för höginkomsttagare än för låginkomsttagare. Ett annat exempel är att trots att antalet besök på akutmottagningarna har minskat mellan 2017 och 2018 har väntetiderna till läkarbedömningar ökat. Socialstyrelsen nämner faktorer som arbetsorganisation, bemanning och vårdplatssituation som möjliga orsaker. SYLF tycker att det är positivt att utredningens förslag är att införa en lag om riksintressen på hälso- och sjukvårdsområdet. Därmed också att utse ett antal statliga myndigheter med uppdrag att precisera riksintressen i hälso- och sjukvården som tex beredskap, kompetensförsörjning, nationella reformer, forskning och utbildning samt digital infrastruktur. Vi anser också att det är lämpligt att Socialstyrelsen har det samordnande ansvaret och att IVO kan vara lämplig tillsynsmyndighet såsom utredningen föreslår. När det kommer till exempelvis digital infrastruktur bidrar det då till att ändamålet och den allmänna nyttan styr hellre än konkurrensfaktorer i en marknad och fragmentering av digitala verktyg. Detta skulle då minst sagt bidra till att skapa en mer jämlik och patientsäker vård för patienterna och bättre arbetsmiljö för vårdpersonal.

Utredningen föreslår vidare att representanter för patienter och professioner ska involveras vilket är positivt. Men SYLF anser att läkare bör ha mandat i beslutsprocesserna och finnas representerade i genomförandekommittén. Forskning har visat att när läkare är med och leder sjukvården bidrar det positivt till utfallet vad gäller vårdkvalitet, hantering av finansiella och verksamhetsmässiga resurser, samhällsansvar, personaltillfredställelse, tillämpning av digital infrastruktur och flexibilitet vilket i sin tur bidrar till mer effektiv och patientsäker vård.

Syftet med utredningen är att bidra till ökade förutsättningar för hälso- och sjukvårdens huvudmän och för regeringen att fatta strategiska beslut som gynnar riksintressena. SYLF anser att utredningen har många goda förslag som skulle förbättra dagens sjukvård genom att öka den statliga styrningen.

SYLF:s styrelse

Postadress
Villagatan 5
114 32 Stockholm

Besöksadress
Villagatan 5

Telefon
08-790 33 66

E-post
kansli@sylf.se

Hemsida
www.sylf.se